

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **M. B. N.**, zastoupena Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL. M., advokátem, se sídlem Ověnecká 78/33, Praha 7 - Bubeneč, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, poštovní schránka 21/0AM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 2. 2016, č. j. OAM-139/LE-BE03-K07-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 1. 2017, č. j. 43 Az 13/2016 - 52, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 1. 2017, č. j. 43 Az 13/2016 - 52, **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) napadá rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) ze dne 24. 1. 2017, č. j. 43 Az 13/2016 - 52 (dále „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl žalobu stěžovatelky proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 2. 2016, č. j. OAM 139/LE-BE03-K07-2014 (dále „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím shledal žalovaný žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustnou ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zastavil.

Stěžovatelka v kasační stížnosti navrhla, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. V případě, že by kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek, výsledek opravného prostředku by neměl pro stěžovatelku význam. Při navrácení do země původu hrozí stěžovateli vážná újma v podobě mučení, nelidského a ponižujícího zacházení. To by pro stěžovatelku představovalo mnohem větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, přičemž tento postup zároveň není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Žádost stěžovatelky o mezinárodní ochranu byla shledána jako opakovaná žádost nepřipustnou, stěžovatelka však od počátku řízení uváděla nové skutečnosti, které nemohla v předchozím řízení v roce 2006 z objektivních důvodů uvést, neboť k nim došlo až po jeho ukončení. Žalovaný však nezohlednil, že stěžovatelka uvedla nové skutečnosti, konkrétně, že její sestry a matka byly v roce 2013 v Kamerunu zavražděny, a osoba, která jí zajistila cestu do Evropy, jí vyhrožuje smrtí a požaduje po ní splacení dlužné částky. Stěžovatelka dále uvedla, že by měla mít v souvislosti s podáním mezinárodní ochrany právo na spravedlivý proces a odkázala na rozsudek Soudního dvoru Evropské unie ve věci Samba

Diouf (C-69/10). Stěžovatelka dále rozvedla, proč nesouhlasí s tvrzením správního orgánu, že uvádí stejné motivy odchodu z vlasti jako v minulé žádosti. Stěžovatelka se jako osamělá žena bez zázemí a rodiny v případě návratu do Kamerunu obává možné hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu a její obavy potvrzují zprávy ze země původu, přičemž poukázala na aktivity skupiny Boko Haram, dále obchodování s lidmi a problém znásilňování žen v Kamerunu. Stěžovatelka dále poukázala na správu psycholožky, která u stěžovatelky diagnostikovala posttraumatický syndrom s občasnými sebevražednými myšlenkami. Dále stěžovatelka poukázala na své zdravotní problémy, kdy by měla podstoupit operaci - X. Návrat do země původu by jí podstoupení tohoto zákroku znemožnil a způsobil tak újmu.

K tomuto návrhu žalovaný uvedl, že účinky pravomocného rozhodnutí neznamenají pro stěžovatelku nenahraditelnou újmu. Přiznání odkladného účinku je vyhrazeno pouze pro ojedinělé případy, nikoliv pro situace, v níž se ocitá každý stěžovatel v případě, kdy kasační stížnost nemá ze zákona odkladný účinek. Žalovaný upozornil, že se jedná o druhou neúspěšnou žádost o mezinárodní ochranu, přičemž ani v prvním správním řízení nebyla stěžovatelce udělena žádná z forem mezinárodní ochrany, a proto zmiňované obavy návratu do Kamerunu považuje žalovaný za neopodstatněné. Podle žalovaného stěžovatelka neprokázala vznik intenzivního následku, který by se dal kvalifikovat jako újma dle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“. Stěžovatelka bude zastoupena advokátem hájícím její zájmy i v případě navrácení do země původu. Žalovaný proto navrhuje nevyhovět žádosti o přiznání o přiznání odkladného účinku.

Ze soudního spisu vyplývá, že krajský soud usnesením ze dne 21. 4. 2016, č. j. 43 Az 13/2016 - 29, přiznal žalobě odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud shledal, že stěžovatelčin návrh je důvodný a **přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.**

Podle § 32 odst. 5 zákona o azylu „(p)odání kasační stížnosti má odkladný účinek, mělo-li jej podání žaloby proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany.“

Podle § 32 odst. 2 zákona o azylu „(p)odání žaloby podle odstavce 1 má odkladný účinek, s výjimkou žaloby proti rozhodnutí podle § 16 odst. 1 písm. b), d), f) a g), žaloby proti rozhodnutí o udělení azylu nebo doplňkové ochrany, žaloby proti rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany a rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25, s výjimkou rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. i) z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. g). O přiznání odkladného účinku podle soudního řádu správního lze požádat pouze společně s podáním žaloby.“

Podle § 107 s. ř. s., v návaznosti na § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu, v posuzované věci kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. „soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.“

Ačkoliv dle § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu nemá žaloba ani kasační stížnosti v případech, kdy byla opakovaná žádost o mezinárodní ochranu žalovaným posouzena jako nepřipustná, odkladný účinek ze zákona, není vyloučeno, aby byl v některých těchto případech přiznán žalobě či kasační stížnosti odkladný účinek na základě rozhodnutí soudu.

pokračování

Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků rozsudku krajského soudu a rozhodnutí žalovaného do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, bude stěžovatelka v důsledku výjezdního příkazu nucena opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti. Stěžovatelka újmu, která by jí mohla vzniknout nuceným opuštěním České republiky před rozhodnutím o kasační stížnosti, ve smyslu § 73 s. ř. s. tvrdila, a Nejvyšší správní soud je toho názoru, že první podmínka je tak splněna. Stěžovatelka argumentovala rizikem vážné újmy v podobě mučení, nelidského a ponižujícího zacházení v zemi původu, dále zdravotnímu důvodu a právem na spravedlivý proces. Nejvyšší správní soud posoudil návrh jako dostatečně konkretizující újmu, která by stěžovatelce hrozila v případě nepřiznání odkladného účinku. Pro řádný výkon ústavního práva stěžovatelky na spravedlivý proces je třeba, aby mohla setrvat na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti. Byť je stěžovatelka v tomto řízení v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd.

Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s., přičemž neshledal, že by se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o věci samé jakkoli negativně dotklo jiných osob, a rovněž podmínku, podle níž přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, má soud za splněnou. Jak vyplývá z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu *proportionalit*y vážít intenzitu brozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS).“ V daném případě stojí proti podstatné újmě, která hrozí stěžovatelce, riziko narušení veřejného zájmu jen mírné intenzity v podobě jejího dalšího setrvání na území do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud dále připomíná své usnesení č. j. 2 Afs 77/2005 - 96 ze dne 6. 12. 2005, publikované pod č. 786/2006 Sb. NSS, v němž uvedl, že „*odkladný účinek podle § 107 soudního řádu správního může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu ke přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotyčné řízení před krajským soudem vedlo*“. K tomu, aby přiznání odkladného účinku v tomto případě mohlo naplnit jeho smysl, který spočívá v oddálení nepříznivých důsledků napadeného správního rozhodnutí ve vztahu ke stěžovatelce, je třeba odkladný přiznat nejen ve vztahu k napadenému rozsudku, nýbrž také ve vztahu k napadenému rozhodnutí, a proto tak Nejvyšší správní soud tímto usnesením činí.

Závěrem Nejvyšší správní soud upozorňuje, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. března 2017

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu